

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v dijaškem
seminarju (Knaben-
seminar.)
Določniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Kako nekdo izmed kmetov sodi o sedan- jih razmerah kmetovalskih!

Hudo, prav hudo se godi sedaj kmetom. Mnogo je slabo gospodarstvo brezvestnih liberalcev krivo, mnogo slaba letina, mnogo pa tudi kmetje sami! Kar hočem danes spregovoriti, se vé ni povsodi tako. Vendar sploh res pa je, da kmetstvo zmiraj bolj in bolj hira. Kmet vidi, kako delajo z njim liberalci, kako mu nalagajo davkov, katerih mu skoraj ni več moči nositi, on vidi, da je čedalje bolj zabredel v blato, iz katerega ga le velika moč izvleče. Vse to vidi in čuti naš ubogi kmet, ali lahko bi se on tudi proti temu dolgo branil, ako bi hotel. — Ali nesrečnež še se sam globokeje pogrezava v brezno.

Poglejmo malo, kako se godi na kmetih! Celi teden se trudi ubogi kmet, ter dela, kakor živina, in si mnogokrat v teh dnevih ne privoščiti dosti hrane za svoje truplo, še manj pa si kupi kapljice vina, ki bi njegovo truplo pri težavnem delu ukrepilo. Za vse to nima ob delavnikih nobenega denarja. Ali kedaj pride nedelja, kedar pride počinek za truplo in za dušo, kedar bi si utrujeni kmet zopet zbirati mogel potrebnih moči, tedaj se začne pravo življenje. Najbolj moramo vendar kmečke fante v ozir jemati. Le pogledajte je v delavnik, kako jim teče znoj iz čela, kako so delavni, da jim ni para. Ali nedelja je njihov nesrečni dan. Z največjim trudom prihranjeni denar nima pri njih dobrega prostora. V gostilnici pomečejo ves denar. Pojdi, ljubi bralec, pogledat popoldne v nedeljo, kako se tam godi. In tje, kjer je godba, tje še le vse leti, deklinje pa tudi mladenčiči. Do trde noči in še dalje se vrtijo tamkaj. A ni še konca. Vino je začelo kazati svojo moč. Vinjeni mladenčiči še se ne podajo domov. Zdaj se začne razsajanje, hitro se posvadijo, skregajo, poprimejo in stepejo, pogosto uže koga ubijejo! Tako se je končalo. Ves denar, ki si ga je celi teden zaslužil, je pustil v gostilnici in mnogokrat je dobil pri tepenju, da ni mogel več časa na delo.

Ali niso mar ti nasledki žalostni? Kje hoče kmet dobiti denarjev za davek, ako pa vse zapije, ako ne vé varčen biti? Davek mora plačan biti, in če se denar nemarno zapravi, kdo je kriv, da se kmetu pohištvo itd. proda? Ali ni morda sam? In ako bo še dalje tako delal, ni čuda, da pride na beraško palico!

Mnogo zamorejo tu pomagati starši, ako pazijo na svoje sinove bolj ostro. Sedaj je slišati zmiraj hujših in slabših reči. Tu in tam je kateri kmečki mladenec na smrt ranjen in kdo je mnogo kriv? Starši, ker niso bolj ostro proti njemu postopali. Kmečki stan, kateri vzdržuje vse, razpada počasi. Kmečki stan se uda zmiraj bolj in bolj in se navadi na mestne strasti in tako gre proti svojemu poginu.

Slovenski kmet, ako še iskrica katoliške vere v tebi ni ugasnila, ako še v tebi teče prava slovenska kri, postani zopet čvrst kmet; mladino, ki je na krive pote zabredla, peljaj zopet nazaj; napni vse svoje moči in videl boš, da se bo spet na boljše začelo vračati! „Ako si sam pomagaš, boše ti tudi Bog pomagal!“ F.

Gospodarske stvari.

Kostolomnica.

Letos se kaže pri goveji živini tu pa tam bolezen kostolomnica (Knochenbrüchigkeit). Kosti postanejo tako krhke, da se kde bodi zlomijo. Živinčje boleha nekaj časa tako, da še gospodar za bolezen ne zvê. Jê še sprva, vendar čedalje bolj shujšava in dobiva trdo, pusto kožo in molžne krave pridejo ob mleko. Pri mnogih kravah se zapazi, kako začnejo lagodno lizati: zid, malto, usnje, gnojnice in druge gnjusne reči. Črez nekaj časa postanejo noge trde, posebno zadnje. Živina večjidel leži, težko vstaja in si večkrat brez posebnega uzroka zlomi kako kost; vendar največkrat na nogah, to pa takrat, ko se vleže ali vstaja. Včasih začne bolezen v členih, ki otečejo in storijo, da žival šepa, sedaj na tej, sedaj na drugej